

מחיאות כפיים סוערות הפרו את הדממה המחשמלת. מארקו אחז בחבל האומגה ושמע בהנאה את קריאות העידוד מן היציעים. כבוכב נופל צפו בו גולש מטה במהירות. לתדהמת הצופים הניח לחבל בעודו בגובה רב, ביצע סדרת ריחופים מרשימים ונחיתה מושלמת. קידה מקצועית וחיוך זורח לקהל המעריצים הקוראים בשמו והבמה פנויה למטאור הבא. מאמנו טפח על שכמו והגיש לו מגבת ומים. לשניהם לא היה זקוק. עוד לא החל להתאמץ... את מבט הסיפוק של מנהלו דוקא כן חיפש. ומצא.

“מארקו! מארקו!”

קריאות העידוד הדהדו במוחו, העניקו תחושה משכרת. תמיד זקוק היה לפעילות ותמיד אהב במה, קהל, אהב לחוש בחד, לגעת בסכנה, התמכר לדפיקות הלב של שהיה בגבהים, ריחופים, נחיתות חלקות, ולהרגשת השחרור וההקלה המרוממת לאחר ההצלחה.

מושלם...

כעת ויתר על תרגילי שמירה על חום גוף כדי לצפות בשוטר². הוא חייב לראות את ביצועיו של ג'ון. המטרה הנעה ברחבה התמלאה חיצים באופן סימטרי תוך ביצוע ריחופים, סאלטות ואלמנטים לוליניים מעוררי התפעלות.

ג'ון לקראת סיום. הוא הזמין מתנדב. בחור אמיץ עלה אל הבמה וחתם על התנדבותו. בתנועות דרמטיות קשר אותו קוין למטרה והניח תפוח על ראשו. מר אומץ עיכל מה קורה. פחד חדר לליבו ועורר חושים. שלו ושל הצופים.

ג'ון טיפס על רמפה גבוהה והמתח גבה. צלילי תיפוף דרמטיים הדדו באולם. נדמה היה שיריעות הבד התוחמות אותו, רוקדות לפי קצב דפיקות לב הצופים. העיניים כולן נעוצות היו בלולין הדרוך. על פי אות מוסכם קפץ ג'ון לגובה וביצע ריחוף אווירי. גובהו העניק לתרגיל מימד עוצר נשימה. כאשר חץ פילח את התפוח לשני חצאים, נשמעו נשיפות הקלה, של הקהל ושל המתנדב האמיץ, אך החיזור, שקיבל מקוין את התפוח למזכרת.

חוויה...

"חביבי".

הרעש שליווה את האימון פסק. המבטים הופנו אל דן, שנכנס אל האולם בצעדים שקטים. כגוש מאוחד נעמדו מולו בדממה. אין זו הפעם הראשונה שהמנהל התמיר מגיע לאולם, וכשזה קורה... עיתים בשורה בפיו.

מיוחד ויוצא דופן היה אוהל הקרקס בכרמל וארבע ההופעות בחודש האחרון היו מוצלחות. כעת מעניין להיכן זורמת הרוח.

מבט עיניו הכהות, הפקחיות, הקיף אותם.

"אתם ודאי יודעים שמרגע שהחלו מופעי המטאורים אתם מסוקרים בכל ערוצי הספורט בעולם". הוא דאג לכך בעצמו. חיוכו הגאה הגיע עד עיניו כשהוסיף, "אתם נחשבים קרקס לוליני מעולה, שכפי הנראה

מתעתד להיות בינלאומי“.

הפתעה...

...

מעטפה על השולחן. אבא סגר את הדלת חרש. כולם ישנים ובכלל מאז שמאירקה עזב, השקט עמוק ביותר. קשה לו אפילו להתקשר. מכתבים...
”...אין ביכולתי לדעת עד מתי והיכן, אך בעוד שבועיים אנו יוצאים לסיבוב הופעות בחו“ל.

היעד הראשון הוא תורכיה. אמשיך לעדכן אתכם בע“ה.

אל תדאגו יותר מדי. טוב לי, ואני עוד אחזור. אוהב. מאיר“.

’חו“ל. לא פחות ולא יותר...’ ר’ אהרן הרגיש את הרצפה רועדת תחת רגליו. ‘אתה צריך ניעור רציני, לא דרכון’. כסף נח לצד המעטפה. הוא שלח מעשרות. ‘מרגישים את נשמתו הטהורה. אמנם לטובת אחיו עדיף שלא ירבה בביקורים, אך להיות מחויב לתרבות רומי ויון שמייסדיה וסוגדיה משועבדים לפיתוח גופם וסיפוק יצרם, במקום לשקוד על התורה? הרי רק התורה מפתחת את המוח ומעניקה סיפוק רוחני וגשמי’.

אנחה אינה שבה ריקם. הוא יודע, הוא מרגיש, הוא מצפה. אך עד מתי? שלוש שנות נדודים ברחבי הארץ וכעת לחו“ל? כפשוטו עצת היצר. חו“ל.

’טוב מאירקה. ממילא לא תקשיב לי ובמקום שאין שומעים- מצוה לשתוק... ואני לא חושב לותר עליך בכלל. אתה עובר לסיווג בטחוני גבוה. תפילות בלבד. ובכוח התפילה אני מאמין יותר ממה שאתה מאמין בכח הזרוע’.

בלב כואב הניח את המכתב ופנה לאתר את נוות ביתו. הוא ידע שעליו להיות חזק, מנחם, מעודד. הרי בו תלויה הישרדות בני ביתו. ארוכות שוחח עימו הרב באמונה. ‘הכל לטובה’ ו’אין כל יאוש’ ו’כל זמן שהנר דולק... כמה מאירים הם הרעיונות הרוחניים ומחזקים, כשלומדים אותם. אך את משמעותם העמוקה מקבל מי שמתנסה בהם. ומה אם הנר המדובר הינו לא אחר מאשר נשמת בנך בכורך?

אנחה נוספת.

לאה שיקפה את מבטו העצוב. 'להיות חזקה. זה מה שחשוב'. האוצר היקר המעורסל בזרועותיה נתן לה את הכח. 'בשבילם'. הפיקדונות הנוספים. אסור לאבד את כל הטוב שה' נותן עקב ניסיון שמתלווה אליו. 'סבלנות', אמר הרב. בהחלט. סבלנות צריך תמיד. וכמובן, 'מאמע דארפסט דאווענען'³. ודאי. תפילות. עבור כולם.

כמה קשה לאזור סבלנות ולהתפלל כבר שלוש שנים ללא ישועה. ועוד לצפות בהמשכה של התדרדרות. 'בעבור כולם'. יצבה לאה מבטה ואף הצליחה לחייך חיוך עקום.

"מה אתה אומר, התסכים לבקשתו?"

"אשאל את הרב. החלטה כזו לא אקח על אחריותי".

מילים רבות התרוצצו במחשבתם מבקשות ביטוי אך השתיקה מילאה את החדר. כמו תמיד לא מסוגלים היו לדוש בנושא הכאוב. הפינה בה הוא דחוק גדושה עד כדי התפוצצות והערב הסתיים בשקט שגרתי טעון.

הם יצאו ממשד הפנים. ר' אהרן עדיין לא הבין את החלטת הרב, אך פעל לפיה. השתיקה ליוותה אותם מרגע שנפגשו בשוהל⁴ ועד עתה, עת פסעו הם לאיטם ברחובה הראשי של העיר. שיחת הרב עם מאירקה לא הגיעה לאוזניו אך החיוך על פניו של הבחור כשיצא מחדרו, העיד שמוסר לא היה שם. פעולה טבעית יצאה מעומק ליבו. ביקש האב מאביו שבשמים למצוא דרך להבין את דרכו של הרב ולאתר נתיב אל ליבו של בנו המתרחק.

'נו טוב, גם הוא מן הסתם צריך היה לשאוף אווירה דקדושה, לפני שייצא לשקוע בארצות הטומאה. הרי ייסע בכל מקרה. המנהל הארור שלו לא באמת זקוק להסכמת ההורים... מן הסתם הבין זאת הרב והעדיף לארוג חוטים סמויים שיטוו ויתוו את הדרך חזרה. אולי עליי לתת לו הרגשה שהוא לא שרוף, ותמיד יש לו לאן לחזור'.

3 | מאמע דארפסט דאווענען- אמא צריכה להתפלל.

4 | שוהל- בית כנסת

ר' אהרן התפעם כיצד נענתה תפילתו על אתר וקיבל דרך פעולה בונה. מאיר ניסה לפענח את מחשבותיו של אביו האהוב, אך לא מצא שום הבעה מסגירה.

"טאטע".

"מאיר".

שברו שניהם את השתיקה.

"כן, טאטע".

"כן, בן".

חיוך נבון על פניהם שבר את הקרח. ידו של אבא עטפה את כתפו וקולו הפעם לא הפציר ולא הוכיח, פשוט קולו החם של אבא.

"מאירקה. אתה בננו, ותמיד תישאר יקר ללבנו. לא משנה היכן תהיה ויעבור עליך מה שיעבור, דע, שתמיד יש לך מקום לחזור אליו. יש לך בית, משפחה, הורים, אחים, וכל זמן שה' יעניק לכולנו חיים אנחנו פה גם בשבילך". מבטו האוהב לא הסתיר את הכאב, העמיק בעיניים הכחולות הצעירות של בנו.

"תזכור זאת, כן? אנחנו אוהבים אותך".

הלחישה חדרה אל ליבו בן השש עשרה, מפתיעה. הוא הנהן ונתן לתחושה למלא ליבו ברגש מוכר. מן רוגע, שלוח, געגועים למשהו שנגמר מזמן. כן... הוא עדיין ילד. אפילו שהוא החליט שהוא גדול כזה, שלוקח את ההחלטות על חייו בעצמו. ולא... זה לא הזמן לברר אם הן נכונות, משתלמות, ושוות את הפסדן. אך הוא כן מצא עצמו מהרהר בשלוש השנים האחרונות, בהן שיעורי ההתעמלות הפכו לדרך חיים, דרך שהוא מרוצה ממנה ולא מוצא בה פסול.

'אני לא עושה רע לאפ'חד. אני מכבד הורים, עובדה שהפעמים המעטות בהן ביקרתי בבית היו כשרות למהדרין. תיק התפילין אינו מונח בחיקי ליופי, עדיין יש בו שימוש קבוע. עדיין. למה עדיין? האם לכך התכוון הרב כשאמר, שבנכר צריך להתאמץ בעבור מה שבארץ ישראל נראה

כעבודה פשוטה? לא ולא. על זה אני לא אותר. גם אם זו תהיה המצוה האחרונה שלי, תמיד אניח תפילין.

החלטה ברורה זו נתנה לו להרגיש שהוא בסדר גמור.

"טאטע, גם אני אוהב אתכם וקשה לי רחוק ממכם אבל תבין, טאטע, זה... המקצוע הזה זורם לי בדם. מגיל קטן זה הפריע לי ללמוד, להתפלל, לפחות כך אני לא מפריע לאף אחד ומשתמש ביכולות שה' העניק לי לשמח, וזו גם פרנסה מכובדת".

'את מי בדיוק מאיר מנסה לשכנע שבחירתו נכונה? את עצמו?' תהה אבא כשתשובה חדה על קצה לשונו נבלעה במאמץ.

"מאיר", שאל אבא בשקט. "מהי התכלית?"

מאיר, שבעצמו הופתע מגילוי ליבו, חשב על שאלתו של אבא.

"באופן כללי זה לעשות רצון ה', אבל בכל מה שקשור אלי, אז התכלית זה לא להפריע לאחרים בעבודת ה' שלהם".

הוא הסב במהירות את פניו המרירות, ואבא סובב אותו אליו, וגילה בפניו, שהפכו ברגע חסד נדיר לשקופות, ילד פגיע ומלא צער, שתווי פניו התבגרו מכפי גילו. ליבו התכווץ בכאב.

"מאיר, אינך חייב לעשות זאת". הפציר בלחש וניער קלות את כתפיו החסונות.

"לא חייב. רוצה". ענה מאיר בהחלטיות.

רגע החסד חלף.

מאיר לקח אויר, נשימה ארוכה. ריח הבית מילא את שרעפיו. 'צביטה בלב? אני משאיר אותה כאן'. שוב טפח על חזהו. מגע הדרכון בכיסו עודדו והוא עטה חיוך קליל על פניו. אחיו ואחיותיו, אביו ואימו ויוסלה בן החדושיים בזרועותיה. הוא נשק לו וברכו שיגדל לתורה מצוות ומעשים טובים, מבלי להבחין באבסורד שבהתנהגותו.

"כעת, בזכותך, אנחנו נהיים חכמים יותר, נכון?" פנה מאיר אל הפעוט. הוא המתין למבטי השאלה בחיוך 'מאיר' קונדסי, וכשאגודלו מזדקר, הוכיח:

"שנאמר, 'איזהו חכם, הרואה את הנולד'". גיחך בשמחה למראה ניצוץ הנאה מבודח בעיניהם. מן הסתם קלט שהבדיחות, מעורבת היתה בצער עמוק על אבדן שכמותו.

"טאטע... חשבתי..."

"כן מאירקה", נדרך אבא. אולי מתרחש הנס והבחור ישנה דעתו.

"מחר ההופעה האחרונה שלנו בארץ. המנהל תמיד מעניק כרטיסים להורים שרוצים להגיע. לקחתי אחד... חשבתי, שאולי תרצה לראות אולי תבין אולי תחליף מילה עם המנהל שלנו. מר קפלנסקי מומחה בתחום. הוא צייד הכישרונות מספר אחד בארץ. החברה שלנו הם הטובים ביותר!"

מאיר חדור הערצה ואמונת חברים ונטול רגישות מינימלית, ור' אהרן שוב מצא עצמו חוסם פיו. לאה השתאתה מעזותו התמימה של מאירקה... 'מה הוא חושב לעצמו?'

"אה... אחשוב על זה". ענה אבא לבסוף. העדיף להיפרד בשלום.

"יהיה נפלא אם תגיע, טאטע". הניח מאיר מעטפה בכפו של אביו, נפנף לשלום, קפיצות ספורות במורד המדרגות וכבר פסע במעלה המדרכה עם אותו חיוך קליל.

פרידה.

"אכן, צייד נפשות מספר אחד בעולם". סיננה לאה בהלם. "ארור היום בו צפה במאירקה".

"חוצפן". פלט ר' אהרן ומיד התחרט. הניסיון הזה עם מארקו מצליח להפיל אפילו את ר' נחת רוח... הוא עקב בזעף אחר צעדיו הקלילים של מאיר מבעד לחלון.

"הוא באמת לא מבין היכן הוא תקוע או שנדמה לו שאנו לא מבינים?" תהתה לאה. "מסכן".

הקהל הקדוש סביבו החזיר לר' אהרן את סברו. הוא הסתובב לאיטו, הביט על ילדיו. הם מבולבלים.

"צודקת מאמע. 'מסכן'. אתם מבינים יקירים? יש מקום לרחם עליו.

צריך למצוא בו נקודות טובות ולדון לכף זכות. אך בשום פנים ואופן אין להצדיק את מעשיו הרעים. אין הצדקה לשום עבירה. הניסיונות בחיים נועדו על מנת לעמוד בהם ולזכות על ידם לקרבת אלוקים, ולא ההיפך חלילה“.

כלי קיבולם הצעיר עדין מכדי להכיל כל שברצונו להסביר. מילא אם מאירקה היה נוכח, היה מקום להסביר, שמי שמסתפק במצוות של בין אדם לחברו סופו שיזלזל אף בהן. זו משוואה פשוטה. אי אפשר לטמון את הראש בחול כבת יענה ולחשוב, שמה שלא רואים לא קיים. מי שלא שם ליבו לסכנה נפגע. גם אם לא פגע באף אחד פגע בעצמו.

אך מאירקה לא כאן.

בצאתו מן הרחוב נמחק חיוכו כליל. 'עברתי את זה'. נשף בהקלה. 'לפחות מאמי לא בכתה...'

'חופשי משוחרר מוצלח עצמאי'

הרבה נערים בני גילו היו רוצים להיות על מקומו. מאירקה חיפש לחוש באושר האמור להתלוות לכל תחושותיו, אך ליבו כבד.

עצבות.

'על מה ולמה? הפרידה? מזמן כבר נפרדתי. מארץ ישראל לא נפרדתי. אולי אני מאלה שהארץ מקיאה אותם בשל מעלליהם? מה פתאום. בעצמי בחרתי לצאת. די לחשוב. ואם לחשוב אז רק טוב. אני מלווה בברכות רבי ואבי, ויהיה מצוין. כשאחזור יהיה לי זמן לחשוב גם על התכלית. כעת הזמן למצות את כישרונותי'.

התחנה המרכזית הומה תדיר. נסיעה ארוכה. הכובע לקופסא. הכיפה גם היא החליקה פנימה ואפשרה לשיער שחור גלי לגלוש אלי כתפיים. התיק התאמץ קלות להסגר על החליפה. מכנס שחור וחולצה בהירה התאימו לבליל האנשים שעלו אל האוטובוס היוצא לחיפה. הוא המתין לטרמפ בכביש העולה אל הקיבוץ בו שוהה הקבוצה. אנשי הקיבוץ חביבים. לא כמו שסיפרו לנו.

"הי, גיא". נפנף מאיר לבחור שירד עימו קודם מן האוטובוס.

"לוליין בתחפושת או דוס בתחפושת? מה אתה בדיוק?" לגלג הלה, והורה לנהג שאסף אותו להתעלם ממארקו הנדהם.

'חביבים, אה? אולי למישהו משלהם...' תופעת ה'אונזערע'⁵ אותה לא חיבב כילד ומתעב כבחור, לא מדלגת על אף אחד...

'מה חשבת לעצמך? למה הזמנת אותו? למה ציפית ממנו? אתה יודע בעיון מה נחשב המקום הזה עבורו! חשבת שיבזה עצמו בשבילך? כמו הקיבוצניקים. אם אתה לא משלהם אתה לא שווה יחס'.

מדוכדך וזועם על עצמו הניח ראשו על הכרית. הוא לא השלים עם תחושות לא מוכרות כאלו.

קול שני ניגן לו, 'אתה זה שעזבת. אתה בחרת'.

'אבל.... מה סך הכל חיפשתי? את אבי לצידי? כן. אני זקוק לו. אבל בחיים הוא לא יתמוך בדרך שלי. הייתי צריך להיות חכם יותר ולא להזמין'.

טעם כעס מריר לא אופייני ליווה את הקריאה השגורה על פיו מילדות. הפנה גבו לגבתו השואלת של יוני ונרדם.

אכזבה.

חצות. ר' אהרן נטל ידיו אולי ללא צורך. לא ממש הצליח לישון. מאירקה לא הירפה ממחשבתו. תפילתו לסיום הגלות המרה והארוכה הסתיימה בתחינה עמוקה לסיום גלותו של מאיר.

לאחר ליל לימודים ב"נעם התורה" ותפילת ותיקין ביקש את סליחת החברותא שלו, ועל פי הכוונת הרב יצא אל הכרמל.

הדרך ארוכה היתה. המחשבות לקחו אותו לאותם ימים איומים. בהתחלה הרגישו שכל הבית בגלות. התגובות היו קיצוניות. מכאיבות. אך בזכות הרב שליט"א הפרידו. בינו לבין אחיו ישרי הדרך.

בכאב עצום הזכיר למאירקה, שבבר המצוה בירך- "ברוך שפטרנו", וכל מעשיו כעת לטוב ולרע יקבעו את עולמו הזה והבא, וביקשו בכל לשון

של בקשה לא להפריע לחינוך אחיו הכשרים...

הזיכרון איים לפוצץ את מוחו, כשהכאב שצץ על פניו של מאיר כשחזרו ממשרד הפנים, הבזיק לצד דבריו.

'חטאתי לנער'. פילחה דקירה את ליבו. ומאז באמת החליט מאירקה לקבל באופן סופי את הזמנת המנהל, ועיצב לעצמו חיי לולין. ובכלל לא לזאת התכוון הרב וודאי שלא האב.

אצבעותיו עיסו את רקתו. הכאב בין עיניו חד. ממשי. 'איך אפשר להחזיר מילים שנאמרו? איך אתקן זאת? איך שכחתי? איך אכפר? האם יסלח לי? היאמין שאנו רוצים בו ובקרבתו? שנקבלו גם כך? האם אני יכול לקבלו הביתה בצורה כזו? ואולי ישוב עימי הביתה כמו בנאדם?' התחנן ר' אהרן. 'ואיך אתה מגדיר אותו כעת- חיה??' סימני השאלה וחייבוטי הנפש לא קלים ואינם כלים.

'אולי הייתי קשה מדי? אולי ילד קפיצי כמו מאירקה זקוק היה ליותר חום ועדינות ממה שהענקתי?'

מי שמכיר את ר' אהרן היה מגחך. יותר חום ועדינות מלר' אהרן יש רק למלאכים... ור' אהרן אחד מהם. מה שאומר, שאולי היתה היד רכה מדי?

באנחה תהומית סקר את המעטפה. הכתובת ואופן ההגעה מוטבעים מבחוץ. לא עלה בו רצון לפתוח אותה, אך מושג הוא רצה לקבל. למזער הפתעות.

לוגו 'המטאורים' על רקע תמונה מהשטח מעוצבים בחן על צידה האחד, עם תאריך, מיקום ושעה. כוכבית ציינה שהקרקס אינו מכיל צער בעלי חיים. מאד חשוב. בבחינת מעט הטוב... צידה השני הכיל רשימה ארוכה: המטאורים, ההנהלה, צוות ההפקה המורחב, האמרגן וצוותו, צוות גרפיקה, ועוד כמה שאוכלים מן העוגה, אך את שמו של מאיר חזנוביץ לא מצא.

סקירה מדוקדקת הכאיבה לעיניו. 'היתכן? מארקו חן? וחברו יוני בינדר-ג'ון בונד?' הדף רעד בין אצבעותיו. כל תינוק יודע שממצרים נגאלו

בזכות שלא שינו...

'מה עוד עלי לדעת בן יקר? מה עובר עליך מלבד התעמלות מאסיבית?'
הדף נרטב. טפטוף נוסף. המליחות צרבה באפו. 'תן תודה לבחור שלך
שהשכיל לא לצער, ולא שיתף אותך בפרטי חייו האומללים. הוא באמת
לא הפריע. כמו שצוה'.

האוויר הקר של הכרמל חדר לריאותיו וצינן סערת רוחו. חבר הקיבוץ
בעל הכובע הרחב הוריד אותו במעונות הלוליינים.
'צפה להפתעות נוספות!'

הוא סקר את הסביבה. מראהו הקסום של ההר לא הצליח לחדור לתודעתו,
אך משהו מאווירת הרוגע השורר במקום ליטף את נשמתו הדאוגה.
בחור צעיר בעל עיניים חולמניות פסע מולו.
"הי, אפשר לעזור לך? איבדת את דרכך?"

'את בני איבדתי' רצה לענות, אך בחיוך דומה השיב. "אני מחפש את
מאיר חזנוביץ. נדמה לי שפה הוא מוכר בשם מארקו חן".

חיוכו של הבחור התרחב. "מארקו המעופף? מספר שניות והוא נוחת
אצלך". הנער התנדף בקלילות. שיערו התנפנף לקצב פסיעותיו, והוא
נראה כפוסע על מסלול סרגלי מתוכנן.

'כולם פה מעופפים ומרחפים?'

למחרת מופע מקבלים הלוליינים יום חופשי. אין חובה לקום בזמן
לאימונים, להשתתף בהרצאות התזונה הנכונה והתאוריה של ההתעמלות
והאנטומיה והפיזיולוגיה של המאמץ והפעילות האירובית והאנאירובית ו...
כל מה שטורח המנהל להעשירם, על מנת לספק להם רמה אינטלקטואלית
גבוהה. הוא אפילו דחף אותם לעבור את מבחני הבגרות ולהוציא רישיון
נהיגה. ומאיר הרגיש שמאז שהוא עוסק בפעילות קבועה ומבוקרת,
מוחו מסוגל לריכוז גבוה יותר.

'גם זו לטובה- מתאים גם למצבי...' גיחך מאירקה לעצמו כשצלל במימי
הבריכה. הוא חייב פעילות, ובימים החופשיים זו האהובה עליו. מבריא

ומרפה, ללא סכנות, ללא פרפרים בבטן, הספורט המומלץ ביותר. לכל אחד בכל גיל.

‘גאון!’ חשב לעצמו תוך שהוא גמא את המסלול הלך וחזור.

‘גאון מי שהמציא את הבריכה...’

הוא כמובן לא ידע להתעייף, ושם מצא אותו מוטי.

“איזה דתי אחד מחפש אותך”. קרא לו מוטי.

“רציני?”

מוטי הנהן.

“זו מתיחה?”

תווי פניו העדינים של מוטי התכווצו בפליאה. אין זו דרכו להתלוצץ.

הם ישבו על ספסל בין עצי יער העד. כאן השמים נראים קרובים יותר, נושקים לעצים העצומים בגבהם ששורשיהם קדומים ועמוקים, יונקים ממקורות עלומים, מדושני עונג כפי שהיו בגן עדן מקדם.

הם הפנימו את עובדת היותם אב ובן לעד, חשו בקרבה שהיתה פעם מנת חלקם. לא היה פה מקום למוסר או תוכחה. האוויר הצלול סייע לליבון הרגשות, לבקשת הסליחה, לחיזוק.

“לא הגעת, טאטי”. קולו של מאירקה ילדותי. “אחרי המופע חשבת ש לא ארצה לראות אתכם בחיים”.

ר’ אהרן הניח זרועו וחיבק את בנו. ידו השניה אחזה בזו של מאיר בחזקה. “אתה יודע שבשבילך אבוא גם לקצה העולם”.

הרוך בקולו לא הסגיר את המחשבה, שלתוך לועו הפעורה של היצר הרע לא היה מסוגל להיכנס. הרי כל חיילי הסיטרא אחרא עומדים כל רגע על האדם ומבקשים להפילו, וביקור אחד במקום כזה מספק בידם כח עצום לקטרג.

“עכשיו אני יודע”. שפתיו של מאיר נמתחו לחיוך נאה.

אבא הוציא מעטפה מכיסו. "הרב הורה לפתוח כשאתה במטוס".

מאירקה לקח את המעטפה. תוכנה ידוע לו.

"תודה טאטי. תמסור לרב את געגועי".

"תבוא לשבת מאיר?" שאל-ביקש אבא בזהירות.

'ש-ב-ת? שמעתי טוב? אבא מזמין אותי לשבת', "אה... אולי..." גמגם מאיר במבט נבון.

"מאמי תשמח, היא תכין לך מה שאתה אוהב, נוכל להיפרד כמו שצריך".

"טאטי, זה... רעיון מפתה... אבל זה יהיה לכם מידי קשה. אתה לא חייב להזמין אותי. אני יודע את מקומי".

אבא לחץ על כתפו, "לא חייב. רוצה".

"טאטי, נעשה עסק". חייך מאיר בפיוס. "בשבת הראשונה כשאחזור אהיה בבית. אוקי?"

"ומי יודע מתי תחזור?"

"אני לא במצב מתאים, טאטי". השפיל מאיר עיניו.

אבא שתק. לרגע השתעשע במחשבה שמאיר נוטש הכל וחוזר בדמעות של אושר וחרטה לחיק המשפחה.

"טוב". ויתר אבא. "אני מחכה לך. אתה תמיד רצוי בבית ולא משנה באיזה מצב. מבין?"

מאיר הנהן. הוקל לו שאבא הבין אותו.

השתיקה התארכה. המצב הלא מתאים עליו רמז מאיר פצע את ליבו של ר' אהרן. יש לו הרבה מה לומר. הרי במצב כזה כל התורה צועקת- 'עצור!'

אך מה יכול לספק את המעצור? לא נעים לחשוב על האפשרויות שבהם נעצר דרדורו של כדור שלג. ומה יהא עליו, על עלם החמד? ומה יעמוד לו שם בעלמא דאתי אם חלילה לא יעצור?

ר' אהרן נשא עיניו, צמרות העצים נעו מול שמים תכולים, ציפורים

צייצו, בצעו תפקידן בנאמנות, להן אין יצר הרע...

מאיר הציץ וראה את הסבל על פניו של אביו האהוב ורצה לברוח חזרה לפעילות, שתסיח דעתו מהעולם אותו נטש.

"מאיר". שבר אבא את השתיקה. "אזכיר לך משהו חשוב. תזכור תמיד, הבחירה בידיים שלך. אף אחד בעולם לא יכול לקחת ממך את הכח הזה. בתורה הקדושה כתוב, 'ובחרת בחיים'. מאירקה, אתה עוד צעיר. אבל לזמן יש קצב. והוא לא ממתין. אל תניח לו לחמוק ללא מחשבה".

ר' אהרן קיווה להעניק דרך חזרה, אך קולו האבהי והחם אבד בהר הכרמל.

ספק קל עלה בליבו של מאיר. 'בחירה? כבר בחרתי אני חושב. האם אי פעם אבא עמד בבחירה כמו שלי? תמיד הצליח בהכל. היה ילד מצוין, בחיר הרבנים, בחור מעולה, אברך מכובד... מתי עמד אבא בצד השני- לא להצליח ללמוד, לא יכול לשבת, וכל הכיתה סובלת ממנו. וכשהתחילו ללמוד גמרא... להיות ממש בלתי נסבל... לשם אני ודאי לא בוחר לחזור'.

בשתיקה ליווה אותו אבא אל המעונות, השלים עם העובדה שהפרידה כעת בלתי נמנעת.

מאיר שמט ידו ראשון, חיוכו לשלום עדין כתמיד. ר' אהרן הביט אחריו בצער. טי שרט, מכנס ספורט קצר, שיער שארך יתר על המידה בצבץ מתחת לכובע מצחיה...

'ומה חשבת, שהוא מרחף עם כובע וחלאט?'

ר' אהרן שאף ארוכות כמבקש אחר מרכיבי אמונה, אפילו מלאכותיים. האויר שאצור היה בריאותיו ננשף עד תום.

ריאותיו נותרו כמו בלון תקוה מצומק, חסר יכולת תעופה, על אף אויר הכרמל המרומם.

דמעות... מנת חלקם של נשים... איימו והופיעו שוב. הוא הניח להן לגלוש, להטיל זהרורי זהב על זקנו החום. שם, קרוב לשמים, הפכו הן לתפילה עמוקה.

שערי דמעה לא ננעלו.

לו היו אי אלו בעלי השגה, שיכלו לראות את מכניסי הדמעות מלקטים
טיפה אחר טיפה ומגישים אל יושב מרומים, ודאי היה ר' אהרן נעזר
בהם להציל את בנו. אך...

לא לחינם אמר התנא: 'יבוא ולא אחזה'...